

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 juillet 2012

PROPOSITION DE LOI
modifiant la loi du 21 décembre 1998
relative à la sécurité
lors des matchs de football

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES GÉNÉRALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE
PAR
MM. **Jan VAN ESBROECK**
ET **Koenraad DEGROOTE**

SOMMAIRE	Pages
I. Exposé introductif de M. Laurent Devin, auteur principal de la proposition de loi.....	3
II. Discussion générale	4
III. Discussion des articles et votes	8
Annexes.....	11
A. Auditions	11
B. Avis écrits	22

Documents précédents:

Doc 53 **2038/ (2011/2012)**:

- 001: Proposition de loi de M. Devin et consorts.
- 002: Addendum.
- 003: Amendements.
- Voir aussi:**
- 005: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 juli 2012

WETSVOORSTEL
tot wijziging van de wet
van 21 december 1998 betreffende
de veiligheid bij voetbalwedstrijden

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE
ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT
UITGEBRACHT DOOR
DE HEREN **Jan VAN ESBROECK**
EN **Koenraad DEGROOTE**

INHOUD	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Laurent Devin, hoofdindiner van het wetsvoorstel.....	3
II. Algemene bespreking.....	4
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	8
Bijlagen.....	11
A. Hoorzitting	11
B. Schriftelijke adviezen	22

Voorgaande documenten:

Doc 53 **2038/ (2011/2012)**:

- 001: Wetsvoorstel van de heer Devin c.s.
- 002: Addendum.
- 003: Amendementen.
- Zie ook:**
- 005: Tekst aangenomen door de commissie.

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**
Président/Voorzitter: Siegfried Bracke

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Siegfried Bracke, Koenraad Degroote, Jan Van Esbroeck, Ben Weyts
PS	Laurent Devin, André Frédéric, Rachid Madrane, Eric Thiébaut
MR	Denis Ducarme, Jacqueline Galant
CD&V	Michel Doomst, Bercy Slegers
sp.a	Peter Vanvelthoven
Ecolo-Groen	Eric Jadot
Open Vld	Bart Somers
VB	Filip De Man
cdH	Myriam Delacroix-Rolin

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Daphné Dumery, Theo Francken, Bert Maertens, Sarah Smeyers, Kristien Van Vaerenbergh
Philippe Blanchart, Guy Coëme, Alain Mathot, Patrick Moriau, Özlem Özen
Corinne De Permentier, Luc Gustin, Marie-Christine Marghem Nahima Lanjri, Jef Van den Bergh, Inge Vervotte
Karin Temmerman, Myriam Vanlerberghe
Kristof Calvo, Fouad Lahssaini
Roland Defreyne, Carina Van Cauter
Peter Logghe, Tanguy Veys
Josy Arens, Christian Brotcorne

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtig lid:

MLD	Laurent Louis
-----	---------------

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
VB	:	Vlaams Belang
cdH	:	centre démocrate Humaniste
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
LDD	:	Lijst Dedecker
MLD	:	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants**Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers**

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
e-mail : publications@lachambre.be

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions des 24 avril, 23 mai, 13 et 27 juin et 4 juillet 2012.

Lors de sa réunion du 13 juin 2012, votre commission a décidé à l'unanimité d'entendre les personnes concernées par la présente proposition de loi. Votre commission a ainsi lors de sa réunion du 27 juin 2012 entendu les personnes suivantes:

- M. Jo Vanhecke, responsable de la cellule Football du Service public fédéral Intérieur;
- M. Nico De Pauw, responsable de la sécurité à l'URBSFA;
- M. Pierre François, ancien directeur général du Standard de Liège, et
- M. Stéphane Boillat, responsable de l'Infrastructure et Security Manager du RSC Anderlecht.

Le rapport des auditions est joint en annexe.

Les personnes suivantes ont également communiqué un point de vue écrit, qui est également joint au rapport:

- M. Peter Caes, administrateur et assistant manager technique du KVW Zaventem, et
- M. Lucien Suykens, secrétaire du RC Malines.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE M. LAURENT DEVIN, AUTEUR PRINCIPAL DE LA PROPOSITION DE LOI

M. Laurent Devin (PS), auteur principal de la proposition de loi, estime que le football est l'un des sports les plus populaires au monde et est un formidable outil de cohésion sociale. Il véhicule des valeurs morales essentielles telles que le respect de l'autre, le dépassement de soi, la solidarité et la tolérance. Malgré l'ambiance de compétition qui génère une rencontre footballistique, cette manifestation sportive doit rester avant tout un moment de partage. Plusieurs études menées, notamment en Angleterre, ont clairement démontré que, pour rendre une ambiance plus conviviale lors des matchs, il convient de supprimer les grillages ou écrans transparents à l'intérieur des stades.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 24 april, 23 mei, 13 en 27 juni en 4 juli 2012.

Tijdens haar vergadering van 13 juni 2012 heeft uw commissie eenparig beslist de bij het voorliggend wetsvoorstel betrokken personen te horen. Uw commissie heeft tijdens haar vergadering van 27 juni 2012 de volgende personen gehoord:

- de heer Jo Vanhecke, verantwoordelijke voetbalcel van de FOD Binnenlandse Zaken;
- de heer Nico De Pauw, verantwoordelijke veiligheid KBVB;
- de heer Pierre François, voormalig directeur-generaal van de Standard Luik, en
- de heer Stéphane Boillat, verantwoordelijke Infrastructuur en Security Manager van de RSC Anderlecht.

Het verslag van de hoorzitting is in bijlage gevoegd.

De volgende personen hebben eveneens een schriftelijk standpunt meegedeeld, dat bij het verslag is gevoegd:

- de heer Peter Caes, bestuurder en assistent technisch manager bij KVW Zaventem, en
- de heer Lucien Suykens, secretaris van RC Mechelen.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER LAURENT DEVIN, HOOFDINDIENER VAN HET WETSVOORSTEL

Volgens de heer Laurent Devin (PS), hoofdindiner van het wetsvoorstel, is voetbal een van de populairste sporten ter wereld en is het een fantastisch instrument om de maatschappelijke samenhang te bevorderen. Die sport stimuleert essentiële morele waarden zoals respect voor de ander, het overstijgen van zichzelf, solidariteit en verdraagzaamheid. Hoewel een voetbalwedstrijd in het teken staat van competitie, moet dat sportieve gebeuren bovenal nog steeds gezamenlijk worden beleefd. Diverse onderzoeken, onder meer in Engeland, hebben duidelijk aangetoond dat de afrasteringen of transparante schermen in de stadions moeten worden weggehaald als men de gemoedelijke sfeer tijdens wedstrijden in de hand wil werken.

Des peines administratives ainsi que d'autres sanctions, comme par exemple l'interdiction de stade, sont déjà prévues par la loi mais la présente proposition de loi entend y ajouter des peines alternatives. Elles serviront notamment à conscientiser les supporters aux activités qui se déroulent avant et après une rencontre (aider à préparer et à nettoyer les tribunes, le terrain, aider à préparer la sécurité des matchs, etc.).

Souvent, ce sont les hooligans qui véhiculent une image négative des supporters. Bien que formellement interdits de stade, certains parviennent à s'insérer dans d'autres divisons et ont parfois des comportements violents: utilisation de fumigènes, attaques verbales et physiques sont autant de faits constatés lors des rencontres. Il est inacceptable que d'autres supporters soient ainsi mis en danger à cause de ces débordements. En étendant la loi football à la division 3, cela empêchera les fauteurs de trouble de s'insérer dans d'autres rencontres et d'y semer le désordre. De plus, cette extension aura également des effets bénéfiques en matière d'accueil des supporters et de sécurisation des stades de division 3.

L'objectif global de la présente proposition de loi vise à rendre une image harmonieuse et festive aux matchs de football. Dans l'intérêt de tous, les stades doivent rester un lieu de partage où chaque personne a le droit de venir regarder et apprécier une rencontre, sans pour autant qu'il y ait de débordements.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Jan Van Esbroeck (N-VA) souligne qu'il est ressorti des auditions que la proposition de loi est trop lourde de conséquences pour la division 3 du football. M. François a notamment fait observer qu'il s'agit de ne pas sous-estimer le coût du responsable de sécurité. L'avis écrit transmis par M. Suykens contient aussi une mise en garde dans le même sens.

L'intervenant demande dans quelle mesure les amendements n°s 1 à 6 de M. Dallemande et consorts (DOC 53 2038/003) marqueront une différence avec la situation actuelle. Les mesures autorisées aux termes des amendements peuvent déjà être prises aujourd'hui. Quelle est l'utilité d'une telle réglementation?

À l'heure actuelle, il importe davantage de développer de nouvelles initiatives législatives sur la base des constatations faites à la faveur des auditions. Il est ressorti des auditions que c'est essentiellement le manque de stewards qui constitue le principal problème. Une adaptation de leur statut permettrait de remédier à ce

Hoewel de wetgever niet alleen reeds in administratieve straffen voorziet, maar ook in andere sancties zoals het stadionverbod, beoogt dit wetsvoorstel dat straffenarsenaal aan te vullen met alternatieve straffen. Die moeten de supporters meer bepaald bewust maken voor al wat zich voor en na een wedstrijd afspeelt (helpen bij het voorbereiden en het schoonmaken van de tribunes en het veld, helpen bij de beveiliging van de wedstrijden enzovoort).

Vaak krijgen de supporters een negatief imago door het wangedrag van de hooligans. Sommige hooligans slagen erin om, ondanks het formeel stadionverbod dat hen werd opgelegd, in lagere divisies binnen te dringen, waar zij dan soms gewelddadig tekeergaan (gebruik van rookbommen, verbaal en fysiek geweld). Het kan niet door de beugel dat zij door hun wangedrag andere supporters in gevaar brengen. Door de voetbalwet te verruimen tot de derde klasse wordt voorkomen dat die amokmakers zich toegang verschaffen tot andere wedstrijden en er onrust zaaien. Bovendien zal die verruiming ook ten goede komen aan de opvang van de supporters en de beveiliging van de stadions van de clubs in derde klasse.

Het ligt in de bedoeling van dit wetsvoorstel de voetbalwedstrijden opnieuw een harmonieus en feestelijk imago te verlenen. In eenieders belang moeten de stadions een gemeenschappelijk trefpunt blijven waar iedereen ter ontspanning naar een wedstrijd mag komen kijken, zonder voor amok te vrezen.

II. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA) benadrukt dat uit de hoorzitting is gebleken dat het wetsvoorstel te vergaand is ten aanzien van de derde klasse van het voetbal. De heer François wees onder meer op de niet te onderschatten kostprijs van de veiligheidsverantwoordelijke. Ook het schriftelijke advies van de heer Suykens houdt een waarschuwing in dezelfde zin in.

De spreker vraagt in welke mate de amendementen 1 tot 6 van de heer Dallemande c.s. (DOC 53 2038/003) een verschil zullen uitmaken ten overstaan van de huidige situatie. De maatregelen die de amendementen toelaten, zijn ook vandaag reeds mogelijk. Wat is de zin van een dergelijke regelgeving?

Het is thans veeleer zaak om op basis van de vaststellingen uit de hoorzittingen nieuwe wetgevende initiatieven te ontwikkelen. Uit de hoorzitting bleek dat het grootste probleem vooral het tekort aan stewards is. Een aanpassing van hun statuut zou aan dat probleem kunnen verhelpen. Ook de inschakeling van private

problème. Le recours à un service de gardiennage privé pourrait également contribuer à la solution. Sur ce plan, ni la proposition de loi à l'examen ni les amendements n'avancent d'éléments utiles.

D'autre part, les personnes entendues ont souligné que l'amende et l'interdiction de stade constituent les sanctions les plus efficaces. Elles ont également fait observer que les sanctions alternatives sont difficiles à mettre en pratique et que le risque existe que, dans certains cas, des supporters les considèrent même comme une récompense. Or, la possibilité d'infliger des sanctions alternatives est actuellement prévue.

*
* * *

M. Laurent Devin (PS), auteur principal, indique que la proposition de loi s'inscrit dans l'évolution des mentalités observée dans le football. Dans les faits, les clubs ayant anticipé les tendances positives ont eu la confirmation qu'ils ont pris la bonne décision.

Certaines équipes de division 3 souhaitent réaliser les mêmes progrès en ce qui concerne la convivialité lors des matchs de football, sans compromettre la sécurité. D'autres clubs optent pour le *statu quo*. Les avis écrits transmis par les deux clubs de division 3 font clairement apparaître cette opposition.

Il est hors de question de mettre les clubs de division 3 en péril sur le plan financier ou organisationnel. Les textes législatifs à l'examen visent en revanche à donner un signal positif aux clubs de division 3 qui sont à la recherche d'un football alliant ambiance conviviale et sécurité.

*
* * *

M. Georges Dallemagne (cdH) reconnaît que, dans la réalité, un certain nombre de clubs de division 3 se soumettent effectivement déjà à certaines obligations applicables aux divisions supérieures. C'est ainsi que certains clubs de division 3 ont déjà un responsable de sécurité et infligent déjà des sanctions à leurs supporters. La proposition de loi à l'examen et les amendements nos 1 à 6 (DOC 53 2038/003) visent précisément à conférer une base légale à cette réalité.

*
* * *

bewaking zou kunnen bijdragen tot de oplossing. Het voorliggende wetsvoorstel, noch de amendementen reiken wat dat betreft elementen aan.

Anderzijds hebben de gehoorde personen erop gewezen dat de geldboete en het stadionverbod de meest efficiënte sancties zijn. Tegelijk stelden zij dat alternatieve sancties in de praktijk moeilijk realiseerbaar zijn, en dat het gevaar bestaat dat supporters ze in sommige gevallen zelfs als een beloning kunnen beschouwen. Nochtans wordt thans wel de mogelijkheid voorzien om alternatieve sancties op te leggen.

*
* * *

De heer Laurent Devin (PS), hoofdindiener, wijst erop dat het wetsvoorstel zich inschrijft in de evoluerende mentaliteit in het voetbalgebeuren. De clubs die op de positieve tendensen hebben ingespeeld, hebben in de feiten de bevestiging gekregen dat zij een goede beslissing hebben genomen.

In de derde klasse zijn er ploegen die diezelfde vooruitgang willen boeken op het vlak van de gemoedelijkheid van het voetbal, zonder in te boeten aan veiligheid. Andere clubs verkiezen het status quo. In de schriftelijke adviezen van de twee clubs uit de derde klasse komt die tegenstelling mooi tot uiting.

Het is geenszins de bedoeling om de clubs in de derde divisie in gevaar te brengen op financieel of organisatorisch vlak. Wel willen de voorliggende wetgevende teksten een positief signaal geven aan de clubs in de derde klasse die op zoek willen gaan naar een voetbalgebeuren dat een evenwicht kent tussen gemoedelijkheid en veiligheid.

*
* * *

De heer Georges Dallemagne (cdH) geeft toe dat een aantal clubs in de derde klasse zich inderdaad in de realiteit reeds schikken naar bepaalde verplichtingen die van toepassing zijn op de hogere divisies. Sommige derdeklassers hebben bij voorbeeld al een veiligheidsverantwoordelijke of leggen aan hun supporters reeds sancties op. Het wetsvoorstel en de amendementen 1 tot 6 (DOC 53 2038/003) wensen precies een wettelijke basis te geven aan die werkelijkheid.

*
* * *

M. Denis Ducarme (MR) estime qu'il est important qu'un club de football demeure libre d'instaurer ou non les mesures proposées. Les amendements n°s 1 à 6 (DOC 53 2038/003) offrent cette liberté.

*
* *

M. Bart Somers (Open Vld) se réjouit de constater que les clubs ne se voient imposer aucune obligation susceptible d'hypothéquer leur avenir.

L'insertion de sanctions civiles alternatives dans le règlement interne d'un club est tout à fait utile. Il est ressorti des auditions que le problème de la mise en œuvre et du suivi se situe surtout au niveau de la cellule football. L'amendement n° 6 (DOC 53 2038/003) donne cette possibilité aux clubs eux-mêmes. Il va de soi qu'une sanction ne peut être perçue comme une récompense. Pour des sanctions consistant par exemple à nettoyer un parking, le risque est faible que ce soit le cas. La possibilité qui est donnée aux clubs d'imposer des sanctions alternatives comble une lacune existante.

Il est positif que les clubs ne se voient pas imposer des obligations trop lourdes, mais qu'ils soient en même temps encouragés à prendre certaines mesures.

*
* *

M. Jan Van Esbroeck (N-VA) souscrit à la préoccupation de ne pas surcharger les clubs d'obligations. Le libre choix est important.

Au cours des auditions, il a été indiqué clairement que les amendes et une interdiction de stade sont les sanctions les plus efficaces. Les clubs ont également signalé qu'ils n'étaient pas disposés à assurer eux-mêmes le suivi des sanctions alternatives.

*
* *

M. Michel Doomst (CD&V) constate une série d'évolutions positives lors des rencontres footballistiques. Les amendements de M. Dallemande et consorts (DOC 53 2038/003) proposent des mesures permettant de renforcer encore ces tendances, sans les imposer. Les clubs de football pourront faire usage de ces possibilités.

*
* *

De heer Denis Ducarme (MR) vindt het van belang dat een voetbalclub de vrijheid behoudt om de voorgestelde maatregelen al dan niet in te voeren. De amendementen 1 tot 6 (DOC 53 2038/003) bieden die vrijheid.

*
* *

De heer Bart Somers (Open Vld) is verheugd vast te stellen dat aan de clubs geen verplichtingen worden opgelegd die hun voortbestaan zouden kunnen hypothekeren.

Het opnemen van burgerlijke alternatieve sancties in het interne reglement van een club heeft wel degelijk nut. Uit de hoorzitting bleek dat het probleem van implementatie en opvolging zich vooral bij de voetbalcel situeert. Het amendement nr. 6 (DOC 53 2038/003) legt die mogelijkheid bij de clubs zelf. Het spreekt voor zich dat een straf niet als een beloning mag worden ervaren. Voor sancties zoals de schoonmaak van een parking lijkt dat risico alvast gering. De mogelijkheid voor clubs om alternatieve sancties op te leggen voor alternatieve sancties, vult een bestaande lacune in.

Het is goed dat clubs geen al te zware verplichtingen krijgen opgelegd, maar tegelijk wel worden aangemoedigd om een aantal stappen te zetten.

*
* *

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA) onderschrijft de bezorgdheid om de clubs niet te overladen met verplichtingen. De vrije keuze is belangrijk.

Tijdens de hoorzitting werd duidelijk gesteld dat geldboetes en een stadionverbod de meest efficiënte sancties zijn. Tevens hebben de clubs duidelijk aangegeven dat zij niet bereid zijn om zelf in te staan voor de opvolging van de alternatieve sancties.

*
* *

De heer Michel Doomst (CD&V) stelt een aantal positieve evoluties vast in de voetbalbeleving. De voorliggende amendementen van de heer Dallemande c.s. (DOC 53 2038/003) reiken maatregelen aan om die tendensen nog kracht bij te zetten, zonder ze te op te leggen. Voetbalclubs krijgen de kans om die mogelijkheden te benutten.

*
* *

M. Laurent Devin (PS), auteur principal, explique que les peines alternatives sont proportionnelles aux infractions commises. Elles visent à sanctionner des infractions légères, par rapport auxquelles une interdiction de stade constituerait une sanction trop lourde. Il ne pourra évidemment jamais être question d'imposer des sanctions qui pourraient être considérées d'une quelconque manière comme une "récompense".

L'intervenant souscrit au point de vue selon lequel la problématique des stewards mérite l'attention nécessaire, mais se situe en dehors du champ de la proposition de loi. Il s'agira de repenser la législation sur le volontariat au sens large.

*
* * *

M. Jan Van Esbroeck (N-VA) insiste sur le fait qu'il n'est pas opposé aux peines alternatives lorsque cette piste s'avère utile, mais le fait est qu'aujourd'hui, les clubs de toutes les divisions peuvent déjà imposer de telles sanctions à leurs propres membres, ce qui se passe d'ailleurs dans la pratique. Quel est dès lors la plus-value de cette initiative législative?

*
* * *

M. Bart Somers (Open Vld) confirme le point de vue de M. Devin selon lequel les sanctions imposées doivent être proportionnelles à l'infraction. Une faute légère ne peut être sanctionnée d'une interdiction de stade. Les clubs doivent en revanche pouvoir agir contre les comportements transgressifs et envoyer un signal en vue de les rectifier. Les sanctions alternatives n'ont pour l'instant pas de base légale. Ce sera chose faite avec la réglementation à l'examen, ce qui est déjà une plus-value en soi.

Un deuxième signal positif est que les clubs de troisième division seront encouragés, sans y être obligés, à prendre des mesures visant à renforcer la convivialité dans leur club. La majorité des clubs de troisième division y sont d'ailleurs prêts.

De heer Laurent Devin (PS), hoofdindienner, legt uit dat de alternatieve straffen proportioneel zijn aan de gepleegde inbreuken. Zij zijn bedoeld als sanctivering van de lichtere inbreuken, waarvoor een stadionverbod een te zware straf zou zijn. Uiteraard kan het nooit de bedoeiling zijn om sancties op te leggen die op enigerlei wijze beschouwd zouden kunnen worden als een beloning.

De spreker is het eens dat de problematiek rond de stewards de nodige aandacht verdient, maar buiten het aandachtsveld van het wetsvoorstel ligt. Er zal gewerkt moeten worden aan de vrijwilligerswetgeving in de ruime zin.

*
* * *

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA) benadrukt dat hij geen tegenstander is van alternatieve bestrafing indien dat nuttig blijkt te zijn. Alleen kunnen clubs van alle divisies vandaag de dag reeds dergelijke sancties opleggen aan de eigen leden. Dat gebeurt ook in de praktijk. Wat is bijgevolg de zin en de meerwaarde van het wetgevende initiatief?

*
* * *

De heer Bart Somers (Open Vld) bevestigt de stelling van de heer Devin dat de opgelegde sancties evenredig moeten zijn aan de inbreuk. Een lichte fout mag niet bestraft worden met een stadionverbod. Wel moeten clubs kunnen optreden tegen overschrijdend gedrag en aldus een corrigerend signaal geven. Daarvoor bestaat momenteel geen wettelijke basis. De eerste meerwaarde van door de voorliggende regelgeving die meerwaarde een feit is.

Een tweede goed signaal is dat clubs in de derde klasse worden aangemoedigd om maatregelen te nemen die de gemoeidelijkheid van het voetbal even in hun club doen verhogen, zonder dat het wordt verplicht. Bij een meerderheid van de clubs in de derde klasse is die bereidheid aanwezig.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article ne donne lieu a aucune observation.

*
* * *

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

M. Georges Dallemande (cdH) et consorts présentent l'amendement n° 1 (DOC 53 2038/003) tendant à remplacer l'article 2. L'audition a mis en évidence que l'application complète de la loi sur le football aux clubs de football de troisième division irait trop loin. Le nouvel article 2 permet à tous les organisateurs d'un évènement footballistique de désigner un responsable de la sécurité et procure dès lors une base légale à cet effet. Il complète les dispositions existantes concernant l'engagement de stewards lors des matchs de football.

*
* * *

L'amendement n° 1 est adopté par 10 voix contre une et une abstention.

Art. 3

M. Georges Dallemande (cdH) et consorts présentent l'amendement n° 2 (DOC 53 2038/003) tendant à remplacer l'article 3 et à améliorer la convivialité et le confort lors des matchs de football. Il contraint les clubs à établir un plan d'action. L'auteur principal explique que les mesures du plan d'action sont fonction des priorités et des besoins de chaque club. Les autorités locales propriétaires du stade pourront également jouer un rôle grâce à la méthode proposée.

*
* * *

L'amendement n° 3 est adopté par 10 voix contre une et une abstention.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

*
* * *

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

De heer Georges Dallemande (cdH) c.s. dient amendement nr. 1 (DOC 53 2038/003) in, dat ertoe strekt artikel 2 te vervangen. Uit de hoorzitting is gebleken dat de volledige toepassing van de voetbalwet op het derde klasvoetbal te vergaand zou zijn. Het nieuwe artikel 2 geeft aan alle organisatoren van voetbalevenementen de mogelijkheid om een veiligheidsverantwoordelijke aan te stellen, en biedt aldus daartoe de wettelijke basis. Het is een aanvulling op de bestaande inzet van steward tijdens voetbalwedstrijden.

*
* * *

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

Art. 3

De heer Georges Dallemande (cdH) c.s. dient amendement nr. 2 (DOC 53 2038/003) in. Het beoogt artikel 3 te vervangen, en heeft tot doel de gemoedelijkheid en het comfort tijdens voetbalwedstrijden te verhogen. Het amendement verplicht de clubs een actieplan op te stellen. De hoofdindiner legt uit dat de maatregelen in een actieplan afhankelijk zijn van de prioriteiten en de noden van iedere club. Ook de lokale overheden die eigenaar zijn van een voetbalstadion kunnen via de voorgestelde methode een rol op zich nemen.

*
* * *

Amendement nr. 3 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

Art. 4

M. Georges Dallemande (cdH) et consorts présentent un *amendement* (n° 3, DOC 53 2038/003) tendant à supprimer l'article 4, compte tenu de l'existence de l'arrêté royal d'exécution de la loi football en matière d'infrastructure.

*
* *

L'article 4 est rejeté par 11 voix et une abstention. Par conséquent, l'amendement n° 3 est devenu sans objet.

Art. 5

M. Georges Dallemande (cdH) et consorts présentent un *amendement* (n° 4, DOC 53 2038/003) tendant à supprimer l'article 5, de sorte que l'extension de la loi football à la division 3 soit moins poussée.

*
* *

L'article 5 est rejeté par 11 voix et une abstention. Par conséquent, l'amendement n° 4 est devenu sans objet.

Art. 6

M. Georges Dallemande (cdH) et consorts présentent un *amendement* (n° 5, DOC 53 2038/003) tendant à remplacer l'article 6. Il confère la base légale à l'instauration de sanctions alternatives.

*
* *

L'amendement n° 5 est adopté par 11 voix et contre une.

Art. 7

M. Georges Dallemande (cdH) et consorts présentent un *amendement* (n° 6, DOC 53 2038/003) tendant à supprimer l'article 7.

*
* *

L'article 7 est rejeté par 11 voix et une abstention. Par conséquent, l'amendement n° 6 est devenu sans objet.

Art. 4

De heer Georges Dallemande (cdH) c.s. dient amendement nr. 3 (DOC 53 2038/003) in, dat ertoe strekt artikel 4 op te heffen, gelet op het bestaan van het koninklijk besluit Infrastructuur tot uitvoering van de voetbalwet.

*
* *

Artikel 4 wordt verworpen met 11 stemmen en 1 ont-houding. Bijgevolg vervalt amendement nr. 3.

Art. 5

De heer Georges Dallemande (cdH) c.s. dient amendement nr. 4 (DOC 53 2038/003) in. Het beoogt artikel 5 op te heffen, zodat de uitbreiding van de voetbalwet naar de derde klasse minder vergaand is.

*
* *

Artikel 5 wordt verworpen met 11 stemmen en 1 ont-houding. Bijgevolg vervalt amendement nr. 4.

Art. 6

De heer Georges Dallemande (cdH) c.s. dient amendement nr. 5 (DOC 53 2038/003) in, dat ertoe strekt artikel 6 te vervangen. Het reikt de wettelijke basis in voor de invoering van alternatieve sancties.

*
* *

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 1.

Art. 7

De heer Georges Dallemande (cdH) c.s. dient amendement nr. 6 (DOC 53 2038/003) in, dat artikel 7 beoogt op te heffen.

*
* *

Artikel 7 wordt verworpen met 11 stemmen en 1 ont-houding. Bijgevolg vervalt amendement nr. 6.

*
* *

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'elle a été amendée, est adopté par 10 voix contre une et une abstention.

Les rapporteurs,

Jan VAN ESBROECK
Koenraad DEGROOTE

Le président,

Siegfried BRACKE

*
* *

Het gehele wetsvoorstel, zoals geamendeerd, wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

De rapporteurs,

Jan VAN ESBROECK
Koenraad DEGROOTE

De voorzitter,

Siegfried BRACKE

ANNEXES**A. Auditions**

1. Questions et observations des membres
2. Réponses
3. Répliques

1. Questions et observations des membres

M. Laurent Devin (PS) explique que la proposition de loi préconise d'abandonner une certaine idée de la sécurité dans les stades datant du siècle dernier. La plupart des pays européens ont déjà compris que la suppression des grillages profite à la convivialité, sans compromettre la sécurité. Qu'est-ce qui retient la Belgique d'agir de même?

Le Standard de Liège a déjà supprimé les grillages dans son stade, alors que le RSC Anderlecht ne l'a pas encore fait complètement. Comment les deux clubs justifient-ils et évaluent-ils leur décision? Quels sont les projets futurs du RSC Anderlecht en la matière? Pour l'heure, les grillages subsistent encore dans les stades de trois clubs, à savoir le RSC Anderlecht, le SV Zulte et le Sporting Lokeren. Qu'est-ce qui les retient de les supprimer?

La situation globale du stade de football national est actuellement aussi en cours d'évaluation. L'Union belge de football a donc l'opportunité d'envoyer un signal clair dans le cadre du débat sur la sécurité dans et aux alentours des stades de football.

Il n'est pas question d'imposer aux clubs de division 3 les obligations auxquelles sont soumis les clubs de 1e division. Il n'en demeure pas moins que la violence n'épargne pas les divisions inférieures. Ces phénomènes méritent aussi toute l'attention requise. Aussi la proposition de loi vise-t-elle à concilier convivialité et vigilance. Afin de garantir ce dernier aspect, il importe que chaque club ait un responsable de la sécurité à temps plein, faisant office de point de contact central pour tout ce qui touche à la sécurité.

C'est également le souci de maintenir l'ordre et la sécurité qui sous-tendait le projet de loi modifiant le Code pénal en instaurant une circonstance aggravante pour les infractions commises à l'encontre des arbitres de manifestations sportives et les accompagnateurs sportifs (DOC 53 2037/007) déjà adopté à l'unanimité en séance plénière, qui accorde une protection accrue aux arbitres.

BIJLAGEN**A. Hoorzitting**

1. Vragen en opmerkingen van de leden
2. Antwoorden
3. Replieken

1. Vragen en opmerkingen van de leden

De heer Laurent Devin (PS) legt uit dat het wetsvoorstel een pleidooi is om een idée rond veiligheid in stadions te verlaten dat dateert uit de vorige eeuw. De meeste Europese landen hebben reeds begrepen dat het verwijderen van de afrasteringen de gemoedelijk ten goede doet zonder in te boeten aan veiligheid. Wat houdt België tegen om hetzelfde te doen?

Standard Luik heeft de afrastering in zijn stadion al verwijderd, terwijl RSC Anderlecht dat nog niet volledig heeft gedaan. Hoe motiveren en evalueren beide clubs hun beslissing? Wat zijn de plannen van RSC Anderlecht daarover in de toekomst? Momenteel hebben nog drie clubs — te weten RSC Anderlecht, SV Zulte Waregem en Sporting Lokeren — afrasteringen in hun stadion. Wat houdt hen tegen om die te verwijderen?

Ook de gehele situatie van het nationale voetbalstadion wordt momenteel geëvalueerd. De voetbalbond krijgt dus de kans om een duidelijk signaal te geven in het veiligheidsdebat in en rond de voetbalstadions.

Het is geenszins de bedoeling om de verplichtingen waaraan de clubs in de eerste klasse onderworpen zijn ook op te leggen aan de clubs van derde klasse. Wel blijven ook de lagere divisies niet gespaard van geweld. Ook daar moet de nodige aandacht naartoe gaan. Om die redenen tracht het wetsvoorstel gemoedelijkheid te verzoenen met waakzaamheid. Om dat laatste te garanderen is het van belang dat elke club een voltijdse veiligheidsverantwoordelijke heeft, die als centraal aanspreekpunt fungert voor alles wat de veiligheid betreft.

Vanuit een zelfde bezorgdheid voor orde en veiligheid werd eerder het wetsontwerp tot wijziging van het Strafwetboek met het oog op de invoering van een verzwarende omstandigheid voor strafbare feiten jegens scheidsrechters van sportwedstrijden eenparig aangenomen in de plenaire vergadering (DOC 53 2037/007), waardoor de scheidsrechters een hogere bescherming krijgen.

M. Devin souligne qu'on observe également une évolution au niveau des supporters qui demandent aussi plus de convivialité et de modernité.

La proposition de loi adapte du reste le système des sanctions alternatives. Il s'indique en effet d'introduire une meilleure gradation des peines. Par ailleurs, la réparation du dommage causé (graffitis, dégradations,...) constitue dans certains cas une sanction plus adéquate qu'une peine d'emprisonnement qui ne sera jamais exécutée ou qu'une amende qui ne sera pas recouvrée. Une telle sanction place véritablement l'auteur face à ses responsabilités. Le fait de devoir entretenir ou nettoyer le stade lui apprend à respecter le travail d'autrui.

M. Devin conclut son intervention en constatant que la proposition de loi s'inscrit dans le cadre des évolutions positives précitées et opte pour une vision moderne de la législation relative au football.

*
* *

M. Jan Van Esbroeck (N-VA) demande s'il ne serait pas plus utile d'adapter la loi football (loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football) sur certains points afin de promouvoir la sécurité en général tout en tenant compte des évolutions intervenues ces dernières années dans le domaine du football. L'analyse coûts-bénéfices du maintien de la sécurité au sein et à proximité des stades doit également faire partie du débat. Que pensent les clubs de la coopération avec la communauté?

Les invités peuvent-ils évaluer les conséquences de la proposition de loi pour les clubs de division trois? Cette division est en effet fortement touchée par la proposition de loi. M. Van Esbroeck déclare qu'il faut se garder de viser l'ensemble de la division trois parce qu'un incident s'est produit dans un seul club. Certains clubs de division trois ont déjà fait part de leurs craintes concernant l'impact de la proposition de loi à l'examen.

L'intervenant se demande également s'il appartient au législateur de veiller à ce que l'infrastructure des clubs s'améliore et s'inspire des exemples de l'étranger. Cette initiative n'appartient-elle pas plutôt au secteur du football même? Le législateur doit bien sûr prendre ses responsabilités sur le plan de la sécurité.

*
* *

De heer Devin wijst er op dat ook het supportersveld een evolutie doormaakt, die de roep naar meer gemoeidelijkheid en moderniteit verder versterkt.

Het wetsvoorstel past ook het systeem van de alternatieve sancties aan. Er is immers nood aan een betere gradatie in de bestrafing. Tegelijk is het herstellen van de berokkende schade (graffiti, beschadigingen, enz.) in een aantal gevallen een nuttigere sanctie dan een gevangenisstraf die nooit wordt uitgevoerd of een geldboete die niet wordt geïnd. Het plaatst daders letterlijk voor hun verantwoordelijkheid. Ook het onderhoud of de schoonmaak van het stadion brengt de gesanctioneerde respect bij voor het werk van anderen.

De spreker besluit dat het wetsvoorstel past binnen het kader van genoemde positieve evoluties en aansluiting zoekt bij een moderne visie op de voetbalbeleving.

*
* *

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA) vraagt of het niet nuttiger is om de voetbalwet (wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden) aan te passen op een aantal punten ten behoeve van de veiligheid in het algemeen en van de evoluties de het voetbal de afgelopen jaren heeft doorgemaakt. Ook de discussie rond de kosten-batenanalyse van de veiligheid in en rond de stadions moet deel uitmaken van die discussie. Wat is de visie van de clubs op de samenwerking met de gemeenschap?

Kunnen de genodigden inschatten wat de gevolgen zijn van het wetsvoorstel op de clubs uit de derde klasse? Die divisie wordt door het wetsvoorstel immers zwaar getroffen. De heer Van Esbroeck waarschuwt er voor om niet de gehele derde klasse te viseren omwille naar aanleiding van een incident in één club. Sommige clubs uit de derde klasse hebben reeds hun vrees geuit over de impact van het voorliggende wetsvoorstel.

De spreker stelt zich tevens de vraag of het de wetgever toekomt om ervoor te zorgen dat de infrastructuur van de clubs verbeterd en aansluiting zoekt met de voorbeelden uit het buitenland. Is dat initiatief niet veeleer de taak van de voetbalsector zelf? De wetgever moet uiteraard wel zijn verantwoordelijkheid nemen op het vlak van de veiligheid.

*
* *

M. Michel Doomst (CD&V) demande ce que pensent les invités de l'amélioration de la sécurité dans et autour des stades au cours des dix dernières années. Sont-ils d'accord pour dire que le climat s'est amélioré?

Les grillages placés autour des terrains de football nuisent à l'image du sport. Est-ce un élément essentiel de la politique de sécurité de faire quelque chose à ce niveau? Certains clubs optent pour le maintien des grillages, d'autres les retirent délibérément.

Quels accents faut-il donner ces prochaines années à la politique de sécurité pour améliorer la sécurité dans et autour des stades?

Enfin, M. Doomst souligne que le système de l'interdiction de stade fonctionne bien. S'inspirant de cet exemple, l'intervenant a déposé la proposition de loi relative à la sécurité dans les domaines récréatifs (DOC 53 2224/001).

2. Réponses

M. Jo Vanhecke, responsable de la Cellule Football du SPF Intérieur, explique que la Belgique sert d'exemple à de nombreux pays qui n'ont pas les moyens de se doter d'une infrastructure comparable à celle mise en place en Grande-Bretagne.

L'évolution du public résulte de celle des conditions de sécurité. Les gens ne considèrent plus qu'il est dangereux d'aller assister à des matches de football en famille. Par ailleurs, la convivialité du football a déjà fait l'objet de nombreux efforts. Dans 85 % des stades, l'enceinte intérieure a été démantelée avec l'accord du SPF Intérieur. Un tout nouveau concept policier a également été élaboré dans le but d'en finir avec la méthode du déploiement de forces de l'ordre. Au cours des sept dernières saisons de football, les forces de police déployées lors des matches de première division ont diminué de 40 %, tandis que le nombre de spectateurs a augmenté de 25 %. La sécurité accrue a certainement contribué à ces chiffres positifs.

La présence d'une enceinte intérieure a un grand impact psychologique. Veut-on donner aux gens l'impression qu'ils sont enfermés ou non? La politique menée à l'étranger dans ce domaine n'est pas très claire non plus. Pour la finale de la *Champions League*, le grillage du stade du Bayern Munich avait été démonté, mais il a été remis en place pour le premier match de championnat. Pour certaines compétitions, l'UEFA exige que l'on démonte l'enceinte intérieure. Le Conseil de l'Europe a, lui aussi, déjà formulé un certain nombre de recommandations.

De heer Michel Doomst (CD&V) vraagt welke inschatting de genodigden hebben over de vooruitgang van de veiligheid in en rond de stadions tijdens de afgelopen tien jaar. Delen zij de mening dat het klimaat verbeterd is?

Afrasteringen rond het voetbalveld komen het imago van de sport niet ten goede. Is het een essentieel element in het veiligheidsbeleid om daar wat aan te doen? Sommige clubs kiezen voor het behoud van de afsluiting, anderen halen ze bewust weg.

Welke accenten moet het veiligheidsbeleid de komende jaren krijgen om de veiligheid in en rond de stadions te verbeteren?

Tot slot wijst de heer Doomst op het goed werkende systeem rond het stadionverbod. Naar dat voorbeeld heeft de spreker het wetsvoorstel betreffende de veiligheid in recreatiedomeinen ingediend (DOC 53 2224/001).

2. Antwoorden

De heer Jo Vanhecke, verantwoordelijke voetbalcel van de FOD Binnenlandse Zaken legt uit dat België als voorbeeld geldt voor heel wat landen die niet over de mogelijkheden beschikken om een infrastructuur uit te bouwen naar Brits voorbeeld.

De evolutie van het publiek is het gevolg van de gewijzigde veiligheidsomstandigheden. Mensen vinden het niet langer gevaarlijk om als gezin naar het voetbal te gaan. Ook aan de gemoedelijkheid van het voetbal werd reeds gewerkt. In 85 % van de stadions is de binnenumheining met het akkoord van de FOD Binnenlandse Zaken weggehaald. Er werd ook een volledig nieuw politieel concept in het leven geroepen dat komaf maakt met de methode van het machtsvertoon. De afgelopen zeven seizoenen is de politie-inzet in de eerste klasse met 40 % gedaald. Tegelijk is het aantal toeschouwers met 25 % gestegen. De verhoogde veiligheid heeft zeker en vast bijgedragen tot die positieve cijfers.

De aanwezigheid van binnenumheining heeft een grote psychologische impact. Wil je de mensen het gevoel geven dat ze opgesloten zitten of niet? Ook in het buitenland is het beleid daarover niet eenduidig. In de finale van de *Champions League* was de afrastering in het stadion van Bayern München verwijderd. Tijdens de eerste competitiewedstrijd was in dat stadion de omheining teruggeplaatst. De UEFA eist dat in sommige competities de omheining wordt weggehaald. Ook de Raad van Europa heeft reeds een aantal aanbevelingen

dations visant à supprimer les grillages. Le SPF Intérieur est également partisan d'une telle suppression, raison pour laquelle il a approuvé toutes les demandes faites en ce sens. La nouvelle loi communale octroie toutefois certaines compétences au bourgmestre en la matière, dès lors que les pouvoirs locaux sont propriétaires de nombreux stades. Dans bon nombre de cas, ce n'est pas le club, mais le bourgmestre, qui veut conserver les grillages existants. Il arrive aussi que le démontage s'effectue en plusieurs phases, l'enceinte étant dans un premier temps uniquement enlevée devant les tribunes de supporters de l'équipe locale.

Il ressort d'une concertation d'évaluation de la "cellule football" avec la police et les représentants des trois premières divisions que l'insécurité dans les clubs de troisième division est relativement faible. Des problèmes se posent pour trois à quatre clubs au cours d'une dizaine de matchs par an au total. Les problèmes sont de surcroît moins graves que ceux rencontrés en première division et que ceux que l'on constatait il y a dix ans dans la même division.

Qui plus est, pas mal de clubs de troisième division accueillent en moyenne deux cents spectateurs par match, dont seulement une trentaine de supporters payants. Si la loi football était intégralement appliquée à la troisième division, 90 % de ces clubs feraient faillite. Les pouvoirs locaux devraient dans le même temps débourser des centaines de milliers d'euros pour conformer leurs stades à la réglementation existante.

Ces constatations n'empêchent pas qu'il est nécessaire d'investir dans la sécurité en troisième division. À cet égard, il importe d'identifier précisément les risques éventuels. Cinq ou six clubs de troisième et quatrième divisions posent problème. Il convient de rechercher des solutions spécifiques pour ces cas.

M. Vanhecke explique que la "cellule football" se réunit tous les deux mois avec les gestionnaires des dossiers concernés des services de police. La cellule reçoit aussi régulièrement un feedback au sujet de la concertation entre l'Union belge de football et les responsables de la sécurité. Sur la base de ces structures de concertation, la loi football est régulièrement adaptée. La modification de 2007 a donc anticipé les problèmes et évolutions futurs éventuels.

L'orateur indique qu'au début de sa carrière au sein de la cellule football, il était un fervent défenseur des sanctions alternatives. Sur la base de son expérience du terrain, il a complètement revu sa position. Les évaluations nationales et internationales ont en effet révélé qu'une amende combinée à une interdiction de

geformuleerd om geen afrastering te plaatsen. De FOD Binnenlandse Zaken is eveneens voorstander van een verwijdering, en heeft daarom ook alle aanvragen daartoe goedgekeurd. Op basis van de nieuwe gemeentewet heeft echter ook de burgemeester een bevoegdheid in de materie, omdat heel wat stadions eigendom zijn van de lokale besturen. In vele gevallen is het dus niet de club, maar wel de burgemeester die de afrastering wil behouden. Ook is het zo dat in een aantal gevallen de verwijdering gefaseerd gebeurd, door de omheining bij voorbeeld eerst enkel te verwijderen voor de supportersvakken van de thuisploeg.

Uit een evaluatieoverleg van de voetbalcel met de politie en de vertegenwoordigers van de eerste drie klassen blijkt dat de onveiligheid in de clubs van derde klasse relatief laag is. Er zijn problemen met drie tot vier clubs tijdens in totaal een tiental wedstrijden per jaar. Bovendien zijn de problemen van een lagere orde dan die in eerste klasse, en zijn ze minder groot dan tien jaar geleden in dezelfde divisie.

Bovendien is het zo dat nogal wat clubs in derde klasse gemiddeld tweehonderd toeschouwers ontvangen per wedstrijd, waarvan slechts een dertigtal betalende supporters. Indien de volledige voetbalwet wordt toegepast op de derde klasse, zou dat het faillissement betekenen van 90 % van die clubs. Tegelijk moeten de lokale besturen honderdduizenden euro's ophoesten om hun stadion te conformeren aan de bestaande regelgeving.

Die vaststellingen nemen niet weg dat er nood is aan een investering in veiligheid in de derde klasse. Daarbij is het belangrijk om te gaan kijken waar de risico's liggen. Een vijf tot zes clubs in de derde en de vierde klasse kennen problemen. Het is van belang om voor die gevallen specifieke oplossingen te zoeken.

De heer Vanhecke legt uit dat de voetbalcel elke twee maand vergadert met de betrokken dossierbeheerders van de politiediensten. De cel krijgt ook regelmatig feedback over het overleg tussen de voetbalbond en de veiligheidsverantwoordelijken. Op basis van die overlegstructuren wordt de voetbalwet regelmatig aangepast. De wetswijziging in 2007 heeft aldus geanticipeerd op mogelijke toekomstige problemen en evoluties.

De spreker geeft aan dat hij aan het begin van zijn loopbaan bij de voetbalcel een sterke voorstander van alternatieve sancties was. Op basis van zijn praktijkervaring heeft hij zijn visie volledig herzien. Uit binnen- en buitenlandse evaluaties is immers gebleken dat een combinatie van een geldboete en een stadionverbod

stade constituait la sanction la plus efficace. Il ressort d'un rapport que 98 % des amendes liées à la sécurité lors des matchs de football sont payées. Les supporters savent en effet que la procédure de recouvrement fonctionne rapidement et efficacement. Combinée à une interdiction de stade, elle constitue la sanction idéale. Une sanction n'est évidemment efficace que si le contrôle de son respect l'est également. Elle doit en outre comporter un effet pénalisant et un effet dissuasif. Qui prendra en charge le contrôle de l'exécution des sanctions alternatives? Certains supporters ne risquent-ils pas de percevoir le travail au club et le contact avec celui-ci comme une récompense plutôt que comme une punition? L'idée de la sanction alternative est certes défendable, mais ses effets et sa mise en œuvre ne sont pas évidents.

*
* *

M. Nico De Pauw, responsable de la sécurité à l'URBSFA, confirme les évolutions positives sur le plan de la sécurité dans le monde du football belge. Tous les acteurs de la chaîne de sécurité (les autorités, les clubs, l'Union belge de football, la police) y ont contribué.

En cas d'application totale de la loi sur le football aux clubs de division trois (y compris le *ticketing*, la surveillance caméra, les stewards, etc.), de nombreux clubs et autorités locales éprouveront des difficultés financières pour satisfaire aux obligations. Par contre, la présence d'un responsable de la sécurité est utile pour toutes les parties concernées. La moitié des 36 clubs de division trois ont actuellement un responsable de la sécurité. Une partie d'entre eux sont des clubs qui ont rétrogradé et qui ont conservé leur structure. Pour d'autres, cela fait partie de leur préparation organisationnelle à une accession à la division deux. La présence d'un responsable de la sécurité dans ces clubs offre une véritable plus-value pour les contacts. L'élargissement à tous les clubs est donc certainement une bonne mesure.

Les stades belges sont vieux, mais relativement sûrs. La réglementation prévoit dès lors une série de contrôles, par les pompiers, des organisations de contrôle indépendantes et le SPF Intérieur. Il y a toutefois un problème. Seuls six stades belges répondent aux conditions pour pouvoir accueillir des rencontres européennes. Les autres stades ne conviennent pas, essentiellement sur le plan du confort (places assises, sanitaires, etc.). La solution réside dans une approche de chaîne, avec par exemple un partenariat public-privé. Les autorités concernées peuvent également apporter une aide par des subsides et une structure d'autorisation simplifiée. Il arrive aussi, dans ce contexte, que des

de meest efficiente sanctie is. Uit een rapport blijkt dat 98 % van de geldboetes inzake voetbalveiligheid wordt betaald. Supporters weten immers dat de inningprocedure snel en goed werkt. Gecombineerd met een stadionverbond vormt het de ideale sanctie. Een sanctie is uiteraard maar zo sterk als de controle op de naleving ervan. Bovendien moet een sanctie een strafend en ontraden effect hebben. Wie zal de controle op de uitvoering van alternatieve sancties op zich nemen. Zullen sommige supporters het werk in en het contact met de club niet veeleer ervaren als een beloning dan als een straf? Als idee is alternatieve sanctionering zeker verdedigbaar. De uitwerking en de implementatie zijn echter niet evident.

*
* *

De heer Nico De Pauw, verantwoordelijke veiligheid KBVB bevestigt de positieve evoluties op het vlak van de veiligheid in het Belgische voetbal. Alle betrokken actoren in de veiligheidsketen (overheid, clubs, voetbalbond, politie) hebben daar hun steentje toe bijgedragen.

Bij een volledige toepassing van de voetbalwet op de derde klasse (inclusief ticketing, camerabewaking, stewards, enz.) zullen heel wat clubs en lokale overheden financiële problemen ondervinden om aan de verplichtingen te voldoen. Daar staat tegenover dat de aanwezigheid van een veiligheidsverantwoordelijke nuttig is voor alle betrokken partijen. De helft van de 36 clubs in de derde klasse hebben momenteel een veiligheidsverantwoordelijke. Een deel daarvan zijn clubs die gezakt zijn en hun structuur hebben behouden. Bij anderen maakt het deel uit van de organisatorische voorbereiding op een plaats in tweede klasse. De aanwezigheid van een veiligheidsverantwoordelijke in die clubs biedt een echte meerwaarde voor de contacten. De verruiming naar alle clubs is dus zeker een goede maatregel.

De Belgische stadions zijn oud, maar relatief veilig. De regelgeving voorziet dan ook een aantal controles, namelijk door de brandweer, onafhankelijke controle-organisaties en de FOD Binnenlandse Zaken. Niettemin is er een probleem. Slechts een zestal Belgische stadions voldoen aan de voorwaarden die nodig zijn om er Europees voetbal te spelen. De andere stadions zijn ongeschikt, voornamelijk op het vlak van comfort (zitplaatsen, sanitair, enz.). De oplossing daarvoor ligt in een ketenbenadering, met bij voorbeeld publiekprivate samenwerking. Ook de betrokken overheden kunnen hulp bieden met subsidiëring en een vereenvoudigde vergunningenstructuur. Het komt ook voor dat in die con-

stades modernes doivent être multifonctionnels, et ne pas servir uniquement à un seul club de football.

Par ailleurs, M. De Pauw est également favorable à l'enlèvement des clôtures intérieures. Comme il a déjà été dit, trois clubs de première division en ont encore. Au stade Roi Baudouin, il y a également encore un grillage, parce que les autorités locales, en tant que propriétaires, ne veulent pas réduire à néant cet investissement. On ne peut toutefois pas assortir l'enlèvement de ces structures d'une obligation de résultat. Il est possible de faire face à ce risque accru en augmentant le nombre de stewards. Cette solution révèle cependant un nouveau problème. La demande de stewards dépasse déjà l'offre. La proposition de loi actuelle accroîtrait encore cette pénurie. Actuellement, il y a 1800 stewards en Belgique. Pour un match au stade Roi Baudouin, on a déjà besoin de 550 à 600 stewards, donc un tiers de l'effectif total. La solidarité est grande entre les clubs, mais le renforcement du dispositif est freiné par la législation sur les volontaires, par exemple sur le plan de la fiscalité.

En ce qui concerne les sanctions alternatives, l'intervenant se rallie au point de vue de M. Vanhecke. Ces sanctions peuvent faire partie de l'arsenal des sanctions mais elles ne peuvent aucunement être perçues comme un traitement de faveur. Par exemple, un supporter pourrait être très content de pouvoir ainsi entrer en contact avec un joueur ou de pouvoir pénétrer dans des lieux auxquels il ne pourrait pas accéder autrement. Les sanctions doivent toujours rester axées sur la dissuasion et sur la sensibilisation.

*
* *

M. Pierre François, ancien directeur général du Standard de Liège, commence par signaler que la tâche du responsable de la sécurité est lourde et qu'il s'agit d'un emploi à responsabilités. Il importe également que l'intéressé soit en mesure de fournir des informations claires à la direction du club.

L'orateur peut témoigner d'une réelle amélioration de la sécurité dans les stades et aux abords de ceux-ci. Ces huit dernières années, le nombre des spectateurs du club du Standard a été multiplié par trois – passant de 8 000 à 25 000 – tandis que la présence policière prévue pour l'encadrement des matchs a été réduite. Ainsi qu'il a déjà été indiqué, cela s'explique notamment par la modification de la composition du public. De plus en plus, le football est devenu un événement familial. Entre 2003 et 2005, le Standard a mené plusieurs actions promotionnelles afin d'attirer plus de public dans le stade. Dans ce cadre, les femmes et les enfants

text moderne stadions multifunctioneel moeten zijn, en niet enkel ten dienste staan van één enkele voetbalclub.

Ook de heer De Pauw toont zich daarnaast een voorstander van het verwijderen van binnenumheiningen. Zoals eerder gesteld, maken nog drie clubs in eerste klasse er gebruik van. Ook in het Koning Boudewijnstadion staat nog een afrastering, omdat de lokale overheid als eigenaar die investering niet teniet wil doen. Aan de verwijdering van die structuren mag wel geen resultaatverbintenis worden verbonden. Het verhoogde risico kan worden opgevangen door een hoger aantal stewards. Die oplossing legt echter een nieuw pijnpunt bloot. De vraag naar stewards overstijgt immers nu al het aanbod. Het huidige wetsvoorstel zou dat tekort nog groter maken. Momenteel zijn er in België 1800 stewards. Voor een wedstrijd in het Koning Boudewijnstadion zijn er reeds 550 tot 600 stewards nodig, dus één derde van het totale dispositief. De solidariteit tussen de clubs is groot, maar de toename van het dispositief wordt afgeremd door de vrijwilligerswetgeving, bij voorbeeld wat betreft de fiscaliteit.

Wat betreft de alternatieve sancties betreft, sluit de spreker zich aan bij het standpunt van de heer Vanhecke. Die sancties kunnen deel uitmaken van het arsenaal aan straffen, maar mogen geenszins ervaren worden als een voordeel. Zo kan een supporter net heel blij zijn dat hij aldus in contact kan komen met speler of op plaatsen mag komen die anders verboden terrein zijn. Sancties moet steeds gericht blijven op ontrading en bewustwording.

*
* *

De heer Pierre François, voormalig directeur-generaal van de Standard de Liège wijst er vooreerst op dat de taak van veiligheidsverantwoordelijke een zware en verantwoordelijke job is. Het is ook belangrijk dat die persoon in staat is om duidelijke informatie te geven aan de directie van de club.

De spreker kan getuigen van een reële verbetering van de veiligheid in en rond de stadions. De club Standard heeft de afgelopen acht jaar een verdrievoudiging gekend van het aantal toeschouwers — van 8 000 naar 25 000 —, en dat terwijl de politieaanwezigheid voor de omkadering van de wedstrijden is gedaald. Eén van de verklaringen daarvoor is, zoals reeds eerder gezegd, de gewijzigde samenstelling van het publiek. Het voetbal is steeds meer een familiegebeuren geworden. Tussen 2003 en 2005 heeft Standard een aantal promotieacties gevoerd om meer publiek naar het stadion te krijgen. Vrouwen en kinderen mochten dan gratis een wedstrijd

pouvaient assister gratuitement à un match. Ce système a eu plusieurs effets bénéfiques: les hommes se comportent différemment en présence de leurs familles et les femmes qui découvrent le club et le football sont de nouveaux abonnés potentiels. Cependant, la vigilance reste de mise, certainement à l'égard du football européen. En effet, les supporters étrangers ne sont pas nécessairement aussi bien intentionnés.

M. François est un ardent défenseur d'une politique de sécurité qui encourage la convivialité du football. La présence de stewards y contribue certainement. Il faut limiter autant que possible le déploiement d'agents de surveillance du secteur privé et celui-ci n'est possible que pour un nombre de tâches limité, par exemple pour l'accueil de VIP. En effet, les employés des entreprises privées de sécurité ne se distinguent ni par la convivialité, ni par l'empathie dans leurs rapports avec autrui. Il est préférable que les tâches concernant la sécurité dans les stades et aux abords de ceux-ci soient confiées à des stewards, des spotters et des policiers, et non à des agents de surveillance.

À l'heure actuelle, le manque de stewards pose grandement problème. L'orateur voit deux pistes afin d'augmenter leur nombre. D'une part, la fonction peut être rendue plus attrayante en l'assortissant d'une autorisation. Un steward agréé pourrait dès lors remplir des tâches similaires en dehors des événements footballistiques et élargir les services offerts. D'autre part, le régime fiscal appliqué aux rémunérations peut être rendu plus favorable. Ce sont les autorités qui ont un rôle à jouer dans ces domaines.

En ce qui concerne les grillages, l'orateur indique qu'étant propriétaire de son stade, le Standard a pu décider en toute autonomie de les supprimer. L'instauration de la mesure a été préparée de manière approfondie, en collaboration avec le responsable de la sécurité et les représentants des supporters. M. François a également insisté afin que l'ensemble des enceintes intérieures soient d'emblée supprimées. À défaut, le risque existe de créer des ghettos d'insécurité. Il est clair que la balustrade placée sur la tribune supérieure a, quant à elle, été maintenue pour des raisons de sécurité personnelle. Les motifs en ont été clairement communiqués. Des panneaux affichent aussi clairement les sanctions liées à l'envahissement du terrain. Aucune infraction n'a été constatée depuis la suppression des grillages. La décision prise s'est donc avérée la bonne. Reste bien entendu à savoir si une telle mesure doit être imposée par la loi ou si la liberté de choix doit être laissée à chaque club ou propriétaire de stade.

bijwonen. Dat systeem leverde meerdere voordelen op: de mannen gedragen zich anders in het bijzijn van hun gezin en de vrouwen maken kennis met de club en het voetbal en zijn een potentiële nieuwe abonnee. Niettemin blijft waakzaamheid geboden, zeker in het licht van het Europese voetbal. Buitenlandse supporters hebben immers niet noodzakelijk dezelfde goede bedoelingen.

De heer François is een groot voorstander van een veiligheidsbeleid dat de gemoedelijkheid van het voetbal bevordert. De aanwezigheid van stewards draagt daar zeker aan bij. Het inzetten van bewakingsagenten uit de private sector moet zo veel mogelijk beperkt worden, en is slechts mogelijk voor een beperkt aantal taken, zoals de opvang van vips. Werknemers van private beveiligingsfirma's kenmerken zich immers niet door gemoedelijkheid en empathie in de omgang met anderen. De veiligheidstaken in en rond het stadion worden best uitgevoerd door stewards, spotters en politiemensen, en niet door bewakingsagenten.

Het grote probleem is momenteel het tekort aan stewards. Om dat aantal te verhogen, ziet de spreker twee pistes. Enerzijds kan de functie aantrekkelijker worden gemaakt door haar te koppelen aan een vergunning. Een erkende steward kan dan ook gelijkaardige taken uitoefenen buiten het voetbalgebeuren, en dus een grotere dienstverlening verzorgen. Anderzijds kan ook het fiscale regime voor de vergoedingen gunstiger worden gemaakt. Op die vlakken is een taak weggelegd voor de overheid.

Wat betreft de afrasteringen legt de spreker uit dat Standard eigenaar is van zijn stadion en dus autonoom heeft kunnen beslissen om ze te verwijderen. De invoering van de maatregel werd grondig voorbereid, in samenwerking met de veiligheidsverantwoordelijke en de vertegenwoordigers van de supporters. De heer François heeft er ook op aangedrongen om meteen de volledige binnenomheining weg te nemen. Zo niet bestaat het risico dat onveilige getto's worden gecreëerd. Uiteraard werd wel de borstwering op de hoger gelegen tribune behouden ten behoeve van de persoonlijke veiligheid. De reden daarvoor werd ook duidelijk gecommuniceerd. Op borden werden tevens duidelijk de sancties geafficheerd die verbonden zijn aan het bestormen van het veld. Sedert de verwijdering van de afrastering is er nog geen enkele onrechtmatige inbreuk geweest. Het is dus de juiste beslissing gebleken. Rest uiteraard wel de vraag of een dergelijke maatregel wettelijk moet worden verplicht, dan wel de vrije keuze moet blijven van elke club of stadioneigenaar.

*
* *

M. Stéphane Boillat, responsable Infrastructure et Security Manager du RSCA Anderlecht, souligne également qu'il ne faut pas sous-estimer la tâche du responsable de la sécurité. Pour un club de division 3, cela impliquerait qu'il doive recruter une personne à temps plein pour remplir convenablement cette tâche.

L'orateur se demande, lui aussi, comment surveiller l'exécution des sanctions alternatives. Par ailleurs, il est étonnant qu'une personne interdite de stade ne puisse plus pénétrer dans les locaux du club, mais que celui qui s'est vu infliger une sanction alternative doive précisément se rendre au stade pour exécuter sa sanction. Le but est-il en outre qu'un supporter d'Anderlecht sanctionné pour des faits commis dans le stade du Standard doive travailler dans ce dernier stade? Il importe principalement qu'il y ait effectivement une sanction. Une amende payée est en tout cas ressentie comme une peine.

Les grillages de trois tribunes ont été supprimés au stade du RSC Anderlecht. Seule la clôture devant la tribune principale et celle des visiteurs est maintenue. Pour le surplus, il n'y a plus qu'une clôture de panneaux publicitaires. La zone de police responsable examine actuellement la proposition visant à supprimer les grillages restants. Les grillages ont été supprimés en deux temps. Jusqu'à présent, il n'y a pas eu de problème de sécurité et l'engagement de stewards avec assistance policière s'avère suffisant. Dans un premier temps, la direction du club rejettait l'idée de supprimer les grillages, et ce, dans un souci de sécurité et en raison du coût de la suppression d'un investissement onéreux.

Il est exact en effet que la mentalité des supporters a évolué dans le bon sens. Précédemment, la présence des grillages incitait précisément à les enjamber et à avoir ainsi sa photo dans les médias.

L'orateur reconnaît qu'il y a de nombreux exemples de stades magnifiques à l'étranger face auxquels l'infrastructure belge fait piètre figure. D'autre part, la situation est également meilleure en Belgique que dans un certain nombre d'autres pays européens. Il n'en demeure pas moins que des améliorations peuvent être apportées à l'infrastructure en Belgique, tant en termes de sécurité et de confort qu'en termes d'hygiène.

*
* *

De heer Stéphane Boillat, verantwoordelijke Infrastructuur en Security Manager van de RSC Anderlecht benadrukt eveneens dat de taak van veiligheidsverantwoordelijke niet te onderschatten is. Voor een club in derde klasse zou dat betekenen dat zij iemand voltijds in dienst moeten hebben om die taak naar behoren te vervullen.

De spreker sluit zich ook aan bij de vraag hoe kan worden toegezien op de uitvoeren van alternatieve sancties. Het is ook vreemd dat iemand met een stadionverbod de clubgebouwen niet langer mag betreden, maar dat iemand met een alternatieve straf net wel terug in het stadion aanwezig moet zijn om de sanctie uit te voeren. Is het bovendien de bedoeling dat een supporter van Anderlecht die wordt gestraft voor feiten gepleegd in het stadion van Standard in dat laatste werk moet verrichten? Bovenaal is het van belang dat er daadwerkelijk wordt gestraft. Een geldboete die wordt uitgevoerd wordt in ieder geval als een straf ervaren.

In het stadion van RSC Anderlecht zijn al de afrasteringen van drie tribunes weggehaald. Enkel de omheining voor de hoofdtribune en die van de bezoekers is behouden. Voor het overige is er enkel een omheining van reclameborden. De verantwoordelijke politiezone bekijkt momenteel het voorstel om de overblijvende afrastering weg te nemen. De verwijdering is in twee fasen gebeurd. Tot op heden is er echter geen veiligheidsprobleem, en blijkt de inzet van de stewards met politieke ondersteuning voldoende te zijn. De directie van de club stond in eerste instantie weigerachtig tegenover de verwijdering van de omheining, en dat omwille van de bezorgdheid voor de veiligheid en de kostprijs voor het wegnemen van een dure investering.

Het is inderdaad zo dat de mentaliteit van de supporters in de goede zin gewijzigd is. Vroeger was het ook zo dat de aanwezigheid van de hekkens er net toe aanzette om er op te klimmen en aldus de foto's in de media te halen.

De spreker geeft tot slot toe dat er in het buitenland vele voorbeelden te vinden zijn van prachtige stadions die de Belgische infrastructuur doen verbleken. Anderzijds is België ook beter af dan een aantal andere Europese landen. Dat belet niet dat er in België ruimte is voor verbetering van de infrastructuur, zowel op het vlak van de veiligheid als van het comfort en de hygiëne.

3. Répliques

Mme Godelieve Wierinck (Open Vld) félicite les clubs qui ont retiré leur clôture intérieure, et conseille aux autres de faire de même. La responsabilité incombe aux supporters, qui méritent une sanction véritable s'ils envahissent le terrain sans y être autorisés. La sanction doit être proportionnelle au comportement. Un système de cage n'a de toute façon pas sa place dans un pays civilisé.

L'intervenante se montre favorable à la présence d'un responsable de la sécurité dans chaque club de division trois. Ceux qui n'en disposent pas encore doivent y être stimulés, par exemple au moyen d'une intervention financière dans la formation.

Mme Wierinck renvoie aussi au débat actuel visant à transférer certaines tâches de sécurité de la police à des firmes de sécurité privées. Certaines tâches dans les stades de football pourront dès lors être exécutées par des agents de gardiennage. Les stewards exécutent en effet des tâches spécifiques auxquelles ils sont particulièrement aptes. Ils ne peuvent toutefois pas résoudre tous les problèmes.

Enfin, l'intervenante est également favorable à un arsenal de sanctions comprenant des sanctions alternatives. L'objectif ne peut bien sûr être que ces sanctions puissent être considérées comme un avantage. Cependant, certaines tâches désagréables à l'intérieur ou à proximité d'un stade de football peuvent véritablement être ressenties comme une sanction. Le nettoyage d'un parking, par exemple, ne sera pas nécessairement considéré comme une récompense. Le contrôle est également facile. En outre, il est vrai que ce type de sanctions ne peut être infligé que dans le cas de délits relativement mineurs.

*
* * *

M. Laurent Devin (PS) se réjouit que la loi football ait porté ses fruits. Malgré l'augmentation du nombre de spectateurs, les faits de violence se font plus rares et la police est moins souvent sollicitée. Il convient de poursuivre sur cette voie.

L'intervenant loue également le travail des spotters qui, grâce à leurs connaissances entretenues quotidiennement et à leur expérience, contribuent fortement à promouvoir la sécurité au sein et en dehors des stades. Cette fonction capitale ne pourra jamais être confiée à des agents de gardiennage.

3. Replieken

Mevrouw Godelieve Wierinck (Open Vld) feliciteert de clubs die de binnenumheining hebben verwijderd, en raadt de andere aan hetzelfde te doen. De verantwoordelijkheid berust bij de supporter en verdient een daadwerkelijke straf bij het onrechtmatig bestormen van het veld. De straf moet evenredig zijn aan het gedrag. Een kooiensysteem past hoe dan ook niet in een beschaafd land.

De spreekster toont zich een voorstander van de aanwezigheid van een veiligheidsverantwoordelijke in elke club in derde klasse. Zij die nog niet beschikken over een dergelijke persoon moeten daartoe gestimuleerd worden, bij voorbeeld door middel van een financiële tussenkomst in de opleiding.

Mevrouw Wierinck wijst ook op het huidige debat om bepaalde veiligheidstaken van de politie over te dragen aan private beveiligingsfirma's. Sommige taken in de voetbalstadions zullen bijgevolg kunnen worden vervuld door bewakingsagenten. Stewards hebben inderdaad hun eigen specifieke taken waarvoor zij uiterst geschikt zijn. Zij kunnen echter niet alle problemen oplossen.

Ten slotte schaart de spreekster zich eveneens achter een straffenarsenaal met alternatieve sancties. Het kan uiteraard niet de bedoeling zijn dat die straffen als een voordeel kunnen worden beschouwd. Toch kunnen bepaalde onaangename taken in of rond een voetbalveld wel degelijk als een straf worden ervaren. De schoonmaak van een parking zal bij voorbeeld niet snel als een beloning worden beschouwd. Ook de controle daarop is vrij eenvoudig. Bovendien is het inderdaad zo dat dat soort sancties enkel mag worden opgelegd in geval van relatief kleine delicten.

*
* * *

De heer Laurent Devin (PS) is tevreden dat de voetbalwet vruchten heeft afgeworpen. Ondanks de gestegen bezoekersaantallen is er minder geweld en minder nood aan politieke ondersteuning. Die evolutie moet worden aangehouden.

De spreker roemt tevens het werk van de spotters. Hun dagdagelijkse kennis en ervaring leveren een belangrijke bijdrage aan de veiligheid in en rond de stadions. Bewakingsagenten kunnen nooit dat waardevolle werk overnemen.

Plusieurs intervenants ont attiré l'attention sur l'évolution de la composition du public des matches de football. Ce constat a un impact sur les exigences en termes d'infrastructure, en particulier pour ce qui est de l'hygiène. Il y aura lieu d'accorder dans le futur une attention accrue à cette question.

M. Devin renvoie ensuite à l'exemple cité par M. Vanhecke, qui évoquait l'approche différente réservée aux matches selon leur nature (compétition européenne ou allemande) dans le stade de München. Le fait que la finale de la *Champions League* - qui était pourtant un match important – se soit déroulée sans incidents montre à suffisance le caractère superflu d'une telle mesure.

Les auditions ont révélé clairement la nécessité d'évaluer la législation sur le volontariat. La société dans son ensemble a besoin des stewards, qui jouent un rôle essentiel de renforcement du tissu social. Les stewards offrent une plus-value manifeste pour l'organisation d'événements.

La crainte exprimée par les clubs de troisième division quant à l'impact qu'aura la proposition de loi sur leur fonctionnement et sur leurs finances a également été évoquée. Il convient de constater à cet égard que certains clubs de cette division se plient de leur plein gré aux obligations imposées aux divisions supérieures. La proposition de loi tient donc compte de la réalité et entend faire évoluer les mentalités. Elle n'impose pas non plus d'obligations aveugles. En ce qui concerne les grillages, la méthode est simplement inversée: dorénavant, c'est le maintien de la clôture, et non plus sa suppression, qui sera soumis à autorisation.

M. Devin souhaite également contribuer à la recherche de la meilleure base légale pour permettre la désignation d'un responsable de la sécurité dans chaque club de troisième division. Cette base doit concilier le souci de la sécurité et celui des finances des clubs. Il est en tout cas préférable d'opter pour l'adoption d'une base légale qui permette de désigner un responsable de la sécurité dans chaque club plutôt que dans quelques clubs, faute de base légale.

Les peines alternatives visent à sanctionner les infractions mineures qui ne sont pas visées par les autres sanctions, par exemple la réalisation de graffiti. Elles visent à sanctionner les actes pour lesquels une amende ou une interdiction de stade constituerait une peine trop lourde.

Enfin, M. Devin indique qu'il comprend les préoccupations concernant le comportement des supporters des clubs visiteurs. Certains clubs étrangers règlent ce problème en laissant inoccupées les trois premières rangées de places dans les tribunes destinées aux

Meerdere sprekers hebben gewezen op de gewijzigde samenstelling van het publiek tijdens de voetbalwedstrijden. Die vaststellingen hebben een impact op de eisen inzake infrastructuur, en in het bijzonder op de eisen op het vlak van de hygiëne. In de toekomst zal de aandacht daarvoor moeten worden verscherpt.

De heer Devin verwijst tevens naar het voorbeeld van de heer Vanhecke over de verschillende aanpak in het stadion van München, naar gelang het ging om de Europese of de Duitse competitie. In de — nochtans belangrijke — wedstrijd van de finale van de Champions League was er geen enkel incident. Het illustreert treffend de overbodigheid van de maatregel.

Uit de tussenkomsten van de genodigden is duidelijk gebleken dat er nood is aan een evaluatie van de vrijwilligerswetgeving. De maatschappij in het algemeen heeft nood aan de functie van steward voor de versterking van het sociale weefsel. Stewards leveren een duidelijke meerwaarde aan de organisatie van evenementen.

Er werd tevens gewezen op de vrees van de clubs in de derde klasse voor de impact van het wetsvoorstel op hun werking en financiën. Aan de andere kant moet men evenwel vaststellen dat er ook clubs in die divisie zich uit eigen beweging schikken naar de verplichtingen die op de hogere klassen rusten. Het wetsvoorstel vertrekt in die zin dan ook vanuit de realiteit, en wenst te zorgen voor een mentaliteitswijziging. Het legt ook geen blinde verplichtingen op. Wat de afrastering betreft, wordt louter de methode omgekeerd: in plaats van de toestemming te vragen om de omheining te verwijderen, zal toelating moeten worden gevraagd om ze te behouden.

De heer Devin wenst ook mee te onderzoeken hoe de wettelijke basis voor een veiligheidsverantwoordelijke voor elke club in derde klasse het best kan worden ingevuld. Die basis moet de bezorgdheid voor de veiligheid verzoenen met die voor de financiën van de clubs. Het valt hoe dan ook te verkiezen om te zorgen voor een wettelijke basis voor een veiligheidsverantwoordelijke in elke club, dan wel voor een veiligheidsverantwoordelijke in enkele clubs, en dat zonder wettelijke basis.

De alternatieve sancties hebben tot doel lichtere inbreuken te straffen die nog niet door de andere sancties geviseerd zijn, bij voorbeeld het aanbrengen van graffiti. Ze zijn bedoeld voor daden waarvoor een geldboete of een stadionverbod een te zware straf zijn.

Tot slot geeft de heer Devin aan de bezorgdheid te begrijpen over het gedrag van de supporters van de bezoekend club. Sommige buitenlandse clubs lossen het probleem op door de eerste drie rijen in de bezoekersvakken vrij te laten. Dat creëert een psychologische

visiteurs. Cela crée une barrière psychologique tout en donnant aux stewards assez de temps pour intervenir en cas de problèmes.

*
* *

M. Jan Van Esbroeck (N-VA) constate que la loi sur le football produit aujourd’hui ses effets sur le terrain. Les instruments législatifs sont suffisants pour intervenir où il le faut, y compris à l’égard de la troisième division.

L’enceinte intérieure est de la responsabilité du propriétaire du stade. Dans certains cas, le club est propriétaire du stade. Parfois, il appartient aux autorités locales. Dans ce dernier cas, l’intervenant comprend que le bourgmestre se soucie de la sécurité et souhaite que toute décision visant à enlever le grillage soit dûment étayée.

Il convient en tout cas que le législateur s’intéresse à la rémunération et à la fiscalité relatives à la fonction de steward. Dans le même temps, il n’y a aucune raison d’avoir peur de déléguer certaines tâches à des agents de gardiennage. Ce débat doit être mené.

À l’heure actuelle, des équipes ambitieuses de troisième division se préparent pour satisfaire aux obligations qui incombent à la deuxième division. En cas d’application intégrale de la loi football à la troisième division, la barre sera déplacée à la quatrième division. Les équipes de quatrième division nationale qui souhaiteront accéder à la division supérieure s’imposeront par conséquent elles-mêmes des obligations plus lourdes.

*
* *

M. Laurent Devin (PS) explique que l’objectif n’est nullement d’obliger les clubs ou les pouvoirs locaux à retirer les clôtures intérieures. Actuellement, cet enlèvement doit faire l’objet d’une demande au SPF Intérieur. Ce raisonnement est renversé: il faudra désormais demander une autorisation pour les maintenir. Rien ne change en ce qui concerne la responsabilité du propriétaire du stade.

L’intervenant met également en garde contre le recours à des agents de gardiennage. Cette solution risquerait de réduire à néant les efforts déployés pour préserver la convivialité dans le milieu du football.

barrière, en geeft de stewards de nodige tijd om in te grijpen in geval van mogelijke problemen.

*
* *

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA) stelt vast dat de voetbalwet momenteel haar werk doet op het terrein. De wetgevende instrumenten zijn voldoende om waar nodig op te treden, ook ten overstaan van de derde klasse.

De binnenomheining behoort tot de verantwoordelijkheid van de eigenaar van het stadion. In een aantal gevallen is de club eigenaar van het stadion, en soms is het de lokale overheid. In dat laatste geval begrijpt de spreker dat een burgemeester bezorgd is voor de veiligheid en een beslissing tot het wegnemen van de afrastering degelijk wil onderbouwen.

De verloning en de fiscaliteit rond de functie van steward verdient alvast de nodige aandacht van de wetgever. Tegelijk mag er geen angst bestaan om voor bepaalde specifieke taken ook bewakingsagenten in te schakelen. Dat debat moet worden gevoerd.

Momenteel bereiden ambitieuze ploegen uit de derde divisie zich voor op de verplichtingen die rusten op de tweede klasse. Bij een volledige toepassing van de voetbalwet op de derde klasse zal de lat worden verschoven naar de vierde klasse. De ploegen uit vierde nationale die hogerop willen zullen zichzelf bijgevolg ook de zwaardere verplichtingen opleggen.

*
* *

De heer Laurent Devin (PS) legt uit dat het geenszins de bedoeling is om de clubs of de lokale besturen te verplichten om de binnenomheiningen te verwijderen. Thans moet een aanvraag gebeuren aan de FOD Binnenlandse Zaken voor een verwijdering. Die redenering wordt omgedraaid: er zal een toelating moeten worden gevraagd voor het behoud. Aan de verantwoordelijkheid van de stadioneigenaar wordt niet geraakt.

De spreker waarschuwt tevens voor het inzetten van bewakingsagenten. Het gevaar bestaat dat de zorg voor het behoud van de gemoedelijkheid in het voetbal daardoor teniet wordt gedaan.

B. Avis écrits

1. Avis écrit de M. Lucien Suykens, secrétaire du KRC Malines

En concertation avec notre responsable de la sécurité, M. Suykens soulève les objections suivantes à propos de l'application de la loi sur le football pour les clubs de division 3:

Bien que le Racing Club de Malines ne jouisse pas d'une trop bonne réputation, nous estimons que l'actuelle loi sur le football offre, tant aux clubs qu'à la police locale, suffisamment de possibilités pour garder le contrôle des événements. Il ressort des entretiens que notre responsable de la sécurité a eus avec la police locale que celle-ci ne voit pas non plus l'utilité de ces changements.

Le KRCM doit épisodiquement faire face à des problèmes créés par un petit noyau dur, mais la loi actuelle permet de prendre les mesures nécessaires pour éviter ce type de problèmes ou, le cas échéant, les sanctionner. Selon nous, les nouvelles mesures envisagées reviennent à tuer une mouche avec un canon: notre stade accueille en moyenne 900 supporters lors de nos matchs à domicile. Cette situation ne justifie donc nullement la mise en œuvre d'une loi sur le football élaborée pour des groupes de supporters plus importants

Les principales objections à la mise en œuvre d'une loi sur le football telle qu'elle est appliquée pour les divisions 1 et 2, sont d'ordre financier:

1. Le nombre de stewards qui devront obligatoirement être présents tournera autour de la vingtaine (contre 4 aujourd'hui, en vertu du protocole d'accord conclu entre le KCRM et la police locale). Il faudrait en outre investir dans des équipements supplémentaires (radios, local pour stewards). Les charges courantes annuelles seront au moins quadruplées pour atteindre la somme de 15 à 20 000 euros.

2. Investissements:

- caméras: 25 000 euros
- poste de commande + local pour les stewards: 25 000 euros (en cas d'achat)
- groupe électrogène + adaptation du réseau: 20 000 euros
- adaptation du dispositif de diffusion: 20 000 euros

B. Schriftelijke adviezen

1. Schriftelijk advies van de heer Lucien Suykens, Secretaris van KRC Mechelen

In overleg met onze veiligheidsverantwoordelijke, meldt de heer Suykens de volgende bezwaren tegen de toepassing van de voetbalwet voor de clubs van derde klasse:

Alhoewel Racing Club Mechelen geen al te beste reputatie heeft, zijn wij van mening dat de huidige voetbalwet zowel de club als de lokale politie voldoende mogelijkheden biedt om dit onder controle te houden. Uit gesprekken van onze veiligheidsverantwoordelijke met de lokale politie blijkt dat ook zij het nut hiervan niet inzien.

KRCM heeft af en toe problemen met een kleine harde kern, maar de huidige wet is voldoende om de nodige maatregelen te treffen om problemen te vermijden of in voorkomend geval, te sanctioneren. Volgens ons is dit schieten met een kanon op een mug: in ons stadion bevinden zich bij thuiswedstrijden gemiddeld 900 supporters. Daarvoor een voetbalwet in voege brengen die gemaakt is voor grotere groepen supporters is te veel van het goede.

De grootste bezwaren liggen op het financiële vlak bij invoering van een voetbalwet zoals die voor eerste en tweede klasse geldt:

1. Aantal stewards dat verplicht aanwezig zal moeten zijn zal rond de 20 liggen (tegen 4 nu overeenkomstig het afgesloten protocolakkoord tussen KRCM en de lokale politie). Er zou dan bovendien moeten geïnvesteerd worden in bijkomende werkingsmiddelen (radio's, stewardlokaal). De lopende jaarlijkse kosten gaan minstens verdrievoudigd worden om uit te komen tussen 15 000 en 20 000 euro.

2. Investeringen:

- camera's: 25 000 euro
- commandopost + stewardlokaal: 25 000 euro (in geval van aankoop)
- elektriciteitsgroep + aanpassingen aan net: 20 000 euro
- aanpassen omroepinstallatie: 20 000 euro

— achat + coût de la licence du système de billetterie: pas connu avec précision mais certainement supérieur à 5000 euros

— adaptation de l'espace visiteurs: 15 000 euros

— adaptation des voies d'évacuation: 20 000 euros

— n'ont pas encore été chiffrées: adaptation de l'enceinte intérieure, réparation de l'enceinte extérieure, adaptation de l'alarme incendie, petites réparations et adaptations, l'adaptation du bloc J en vue de l'aménagement de places assises pour les visiteurs n'étant toutefois pas obligatoire (plus aucun visiteur admis sur la tribune principale).

En outre, en ce qui concerne la troisième division, nous ne voyons pas comment la loi sur le football va s'appliquer à un club comme celui de Grimbergen (dont le terrain est situé au milieu d'un parc): de nombreux clubs se trouvent au beau milieu d'un parc ou d'un espace ouvert et ne sont absolument pas équipés pour exploiter un stade conformément aux normes de la loi sur le football. Dès lors, dans le contexte actuel, ces clubs choisissent clairement de ne pas jouer dans une division supérieure à la troisième division (cf. demandes de licence pour chaque saison).

Pour les finances de ces clubs, l'adoption de cette loi pourrait être très rapidement fatale. Dans ce cas, plus personne ne voudra encore jouer en troisième division. En d'autres termes, le problème pourrait se déplacer vers des divisions inférieures.

À l'étranger, il a d'ailleurs déjà été observé que le "hooliganisme" ou le problème de sécurité était passé des divisions supérieures du football à d'autres niveaux (y compris aux rencontres de jeunes).

2. Avis écrit de M. Peter Caes, administrateur du KVW Zaventem

La proposition d'étendre l'application de la loi sur le football à la troisième division est une bonne chose.

Actuellement, la différence entre les trois premières divisions est relativement importante. Si l'on considère en outre les frais de fonctionnement en termes de sécurité, on peut envisager un dispositif de sécurité particulier qui puisse être couvert par une analyse de risques par catégories.

— aankoop + licentiekost ticketsysteem: kost niet exact bekend, maar loopt zeker boven de 5000 euro

— aanpassingen vak bezoekers: 15 000 euro

— aanpassingen evacuatiepoorten: 20 000 euro

— nog niet berekend: aanpassingen aan binnenomheining; reparaties buitenomheining; aanpassing brandalarm; kleinere reparaties en aanpassingen; aanpassing vak J voor het aanmaken van zitplaatsen voor de bezoekers, is wel geen verplichting (geen bezoekers meer toegelaten op hoofdtribune).

Wat de derde klasse betreft, zien wij daarenboven niet in hoe men bij een club als Grimbergen bijvoorbeeld (dit voetbalveld ligt midden in een park) de voetbalwet gaat toepassen: veel clubs liggen open en bloot in een park of open vlakte en zijn helemaal niet geschikt om een stadion volgens de normen van de voetbalwet uit te baten. Deze clubs kiezen er dan ook duidelijk voor om in de huidige context niet hoger dan derde klasse te voetballen (cf. licentieaanvragen elk seizoen).

Voor deze clubs kan het invoeren van deze wet zeer snel de financiële doodsteek betekenen. Derde klasse wordt dan een reeks waarin niemand nog wil voetballen. Het probleem zou met andere woorden zich wel eens kunnen verplaatsen naar nog lagere klassen.

In het buitenland heeft men trouwens al ervaren dat het "hooliganisme" of het veiligheidsprobleem zich verplaatst heeft van de hogere voetbalreeksen naar elders (zelfs naar jeugdwedstrijden).

2. Schriftelijk advies van de heer Peter Caes, bestuurder bij KVW Zaventem

Het voorstel om de voetbalwet door te trekken naar derde klasse is positief.

Nu is het verschil tussen de drie eerste klassen vrij groot. Als men dan verder kijkt naar de werkingskosten met betrekking tot veiligheid kan men kijken naar een bepaald model aangaande veiligheid welke kan afgedekt worden door een risicoanalyse in categorieën.

La loi football et les amendes qu'elle prévoit, ainsi que les modifications proposées, ne sont pas une mauvaise idée, pour autant que les amendes soient proportionnelles aux actes.

Le hooliganisme disparaît peu à peu, en raison non seulement de la législation, mais aussi de la société, qui ne l'accepte plus.

L'expression "loi football" n'est toutefois plus de ce temps. Elle a vécu sa propre vie, et il y a désormais deux poids deux mesures. Il n'existe d'ailleurs pas de "loi boxe", alors que le sport génère plus d'agressivité.

L'aspect important de la médiatisation du football, en revanche, est le rôle d'exemple de ce sport pour la jeunesse, qui est parfois véritablement bafoué. Certains comportements ont un impact complètement différent selon qu'ils interviennent sur le terrain ou dans la société, ce qui envoie un mauvais signal.

Il importe de rendre le football plus convivial, afin de pouvoir le vivre en famille.

De voetbalwet met zijn boetes en de voorgestelde wijzigingen zijn geen slecht idee voor zover de boetes in overeenstemming zijn met het gebeuren.

Het hooliganisme is nu stilaan aan het verwijderen, niet alleen door de wetgeving, maar ook door de maatschappij dit dat niet meer aanvaardt.

Het woord voetbalwet is evenwel niet meer van deze tijd. Het is zijn eigen leven gaan leiden, waar er met twee gewichten geoordeeld wordt. Er bestaat ook geen bokswet waar er meer agressie wordt opgewekt.

Wat wel belangrijk is door de mediatisering van het voetbalgebeuren, is de voorbeeldfunctie van voetbal voor de jeugd. Dit wordt soms echt met de voeten getreden. Als je bepaalde zaken doet op een veld of in de maatschappij is de *outcome* totaal anders waardoor je een verkeerd signaal geeft.

Het is belangrijk dat we het voetbal gebeuren aangeramer maken om dit met de familie te kunnen beleven